

ELMA

Haziran 2021

Dünya Elma Verileri (bin ton)

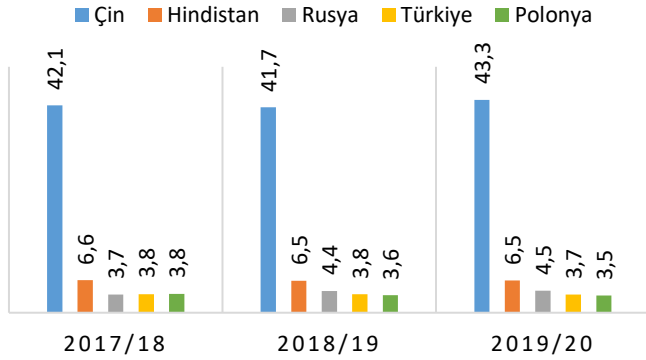
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20 ³	2020/21 ⁴	Değişim (%) ⁵
Alan ¹ (bin ha)	4.862	4.621	4.645	4.717	-	1,6
Verim ¹ (ton/ha)	17.472	17.993	18.475	18.493	-	0,1
Üretim ²	76.641	75.512	72.524	79.511	75.875	-4,6
Tüketim ²	75.700	74.854	72.105	79.110	75.603	-4,4
İthalat ²	6.255	6.064	5.795	5.943	5.223	-12,1
İhracat ²	6.674	6.473	5.904	5.884	5.257	-10,7

Kaynak: ¹/FAO, ²/USDA (Erişim: 14/06/2021), ³/Tahmin, ⁴/Projeksiyon, ⁵/Verisi bulunan son iki pazarlama yılının değişimini göstermektedir.

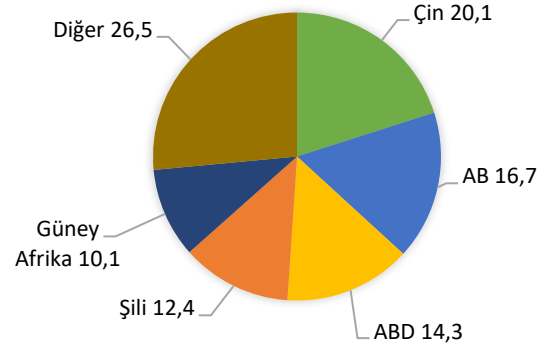
FAO verilerine göre dünyada 2019 yılı toplam meyve üretiminin yaklaşık %10'unu oluşturan elma, muz ve karpuzdan sonra üçüncü sırada yer alan önemli bir üründür. Dünya üretiminin 2020/21 sezonunda bir önceki sezona göre yaklaşık %4,5 oranında azalarak 75,9 milyon ton olacağı öngörülmektedir. Dünyanın en büyük elma dikim alanına ve üretimine sahip olan Çin'in 2019/20 üretim sezonunda üretimi bir önceki sezona göre %29 artarak 42,4 milyon ton olmuştur. 2020/21 sezonunda ülkelere göre elma üretiminin ise Çin'de 40 milyon ton, AB'de yaklaşık 12

milyon ton, ABD'de yaklaşık 5 milyon ton olacağı öngörülmektedir. Dünyada lider konumda olan Çin'in, 2020/21 sezonunda toplam dünya elma üretiminin %53,4'lük kısmını karşılaması beklenmektedir. Türkiye, dünya elma üretiminde önemli ülkeler arasında olup, 2019/20 sezonunda 3,6 milyon ton üretim ile dünyada dördüncü sırada yer almaktadır. 2020/21 sezonunda dünya ihracatı bir önceki sezona göre %12,1 ve ithalatının ise bir önceki sezonuna göre %10,7 azalarak 5,2 milyon ton olacağı tahmin edilmektedir.

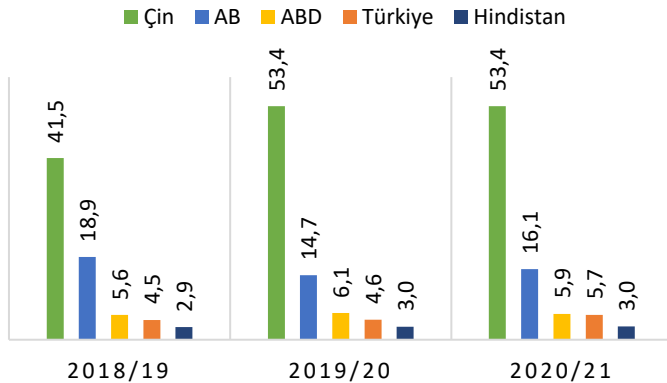
Elma üretim alanında önemli ülkeler (%)

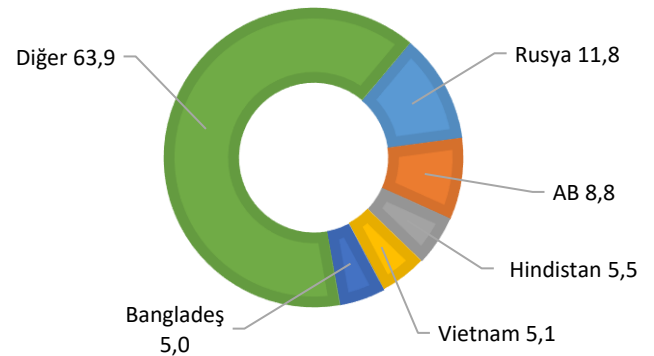
Ülkelere göre dünya elma ihracatı (2020/21, %)

Elma üretiminde önemli ülkeler (%)

Ülkelere göre dünya elma ithalatı (2020/21, %)

Dünya elma ticaretine yönelik 2020/21 verilerine göre elma ihracatında Çin birinci sırada yer alırken AB ikinci, ABD ise üçüncü sırada yer almaktadır. Türkiye dünya elma ihracatında sekizinci sırada yer almaktadır. Çin tek başına dünya elma üretiminin yaklaşık yarısını karşılarken, gelecekte de elma endüstrisinde belirleyici ülke olması

beklenmektedir. Dünya'nın en büyük ithalatçı ülkesi son beş yıldır Rusya olup, AB ikinci ve Hindistan üçüncü sırada yer almaktadır. FAO verilerine göre, dünya üretici elma ortalama fiyatları 2019 yılında bir önceki yıla göre %13,1 azalarak 653,6 \$/ton olmuştur.

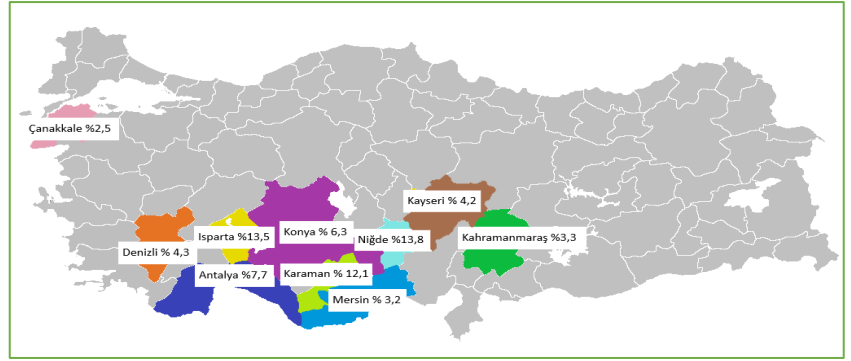
Türkiye Elma Verileri (bin ton)

	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	Değişim (%) ¹
Alan (ha)	171.410	173.394	175.357	174.640	174.439	-0,1
Verim (kg/ağaç)	50	53	53	59	58	-1,7
Meyve Veren Ağaç (bin adet)	52.272	55.585	55.771	61.288	64.558	5,3
Üretim	2.570	2.926	3.032	3.626	3.619	-0,2
Yurt içi kullanım	1.967	2.042	2.254	2.413	2.670	10,7
İthalat	87	22	76	151	70	-53,6
İhracat	556	754	696	1.176	830	-29,4

Kaynak: TÜİK (02.06.2021), ^{1/} Verisi bulunan son iki yılın değişimini göstermektedir. Piyasa yılı Temmuz- Haziran

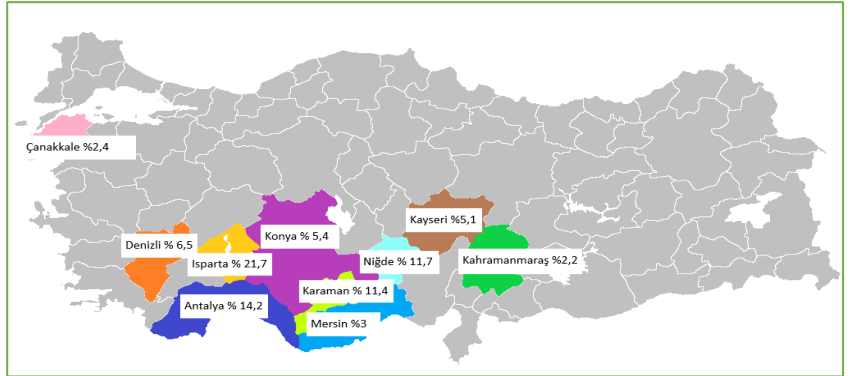
Elma üretim alanları;

Türkiye'de 2020 üretim alanları incelendiğinde yaklaşık toplam 171 bin da alan olup bir önceki yıla göre %2 azalmıştır. En fazla üretim alanı 235 bin 150 da ile Niğde ilindedir. Niğde, Isparta, Karaman, Antalya ve Konya illeri yaklaşık 912 bin da ile Türkiye'nin toplam elma üretim alanlarının %53,4'ünü oluşturmaktadır. 2020 yılı toplam meyve veren ağaç sayısı ise 66 milyon 435 bin'dir.

Elma üretimi;

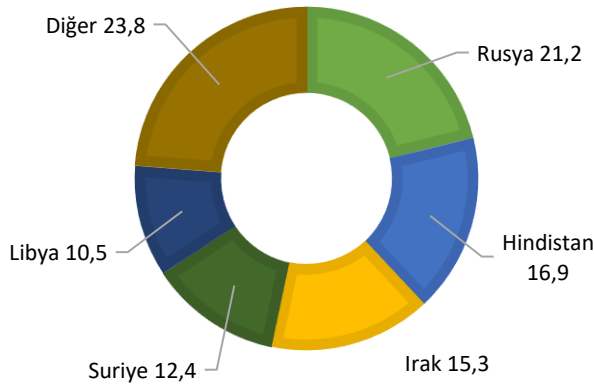
Türkiye'de 2020 sezonunda 4,3 milyon ton olan elma üretiminde bir önceki yıla göre %18,8 oranında artış olmuştur. 931 bin ton ile en fazla üretim Isparta ilinde gerçekleşmiştir. Isparta'yı 611 bin ton ile Antalya ve 503 bin ton ile de Niğde illeri takip etmektedir.

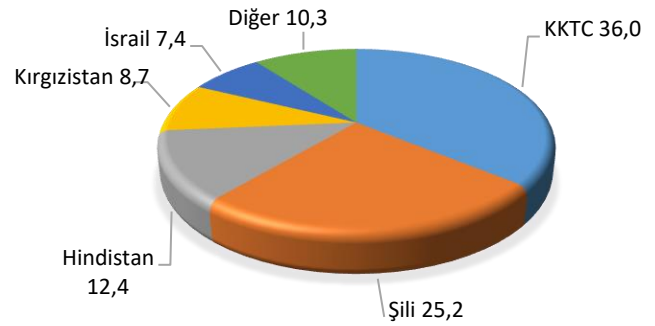
Türkiye Dış Ticaret Verileri; Ülkelere göre Türkiye elma ihracatı 2020 yılına göre 210 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Türkiye en fazla ihracatı 44 bin 626 ton ile Rusya 'ya (%21,2), 35 bin 568 ton ile Hindistan'a (%17,9), üçüncü olarak ise 32 bin 216 ton ile Suriye'ye (%15,3) yapmıştır. 2021 yılı beş aylık ihracat miktarı 145 bin 573 ton 'dur.

Türkiye 2020 yılında elma ithalatı yaklaşık 473 tondur. Elma ithalatının 170 tonunu KKTC'den (%36), 119 tonunu ikinci sıradaki Şili'den (%25,2) ve 59 tonunu Hindistan'dan (%12,4) gerçekleştirmiştir. 2021 yılı beş aylık ithalat miktarı 86 ton olarak gerçekleşmiştir.

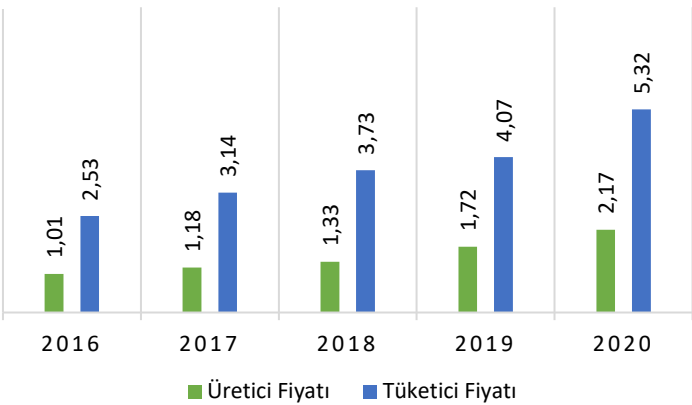
Türkiye'nin elma ihracatında önemli ülkeler (2020, %)

Türkiye'nin elma ithalatı yaptığı ülkeler (2020, %)

TL/kg

Kaynak: TÜİK, Erişim: 10.06.2021

TÜİK verilerine göre elma üretici fiyatı 2020 yılında bir önceki yıla göre %26,2 artarak 2,17 TL/kg olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılı tüketici fiyatları ise bir önceki yıla kıyasla %30,7 oranında artarak 5,32 TL/kg'a ulaşmıştır. 2021 yılı beş aylık tüketici fiyatı ortalama 5,38 TL/kg'dır.

Elma Üretici Fiyatları Temmuz-Kasım ayları arasında açıklanmaktadır. Bu nedenle 2020 yılı aralık ayı için üretici fiyatı yer almamaktadır. 2020 Aralık ayı tüketici fiyatı, bir önceki aya göre %5, bir önceki yılın aynı ayına göre %30,6 artış göstererek 5,13 TL/kg olmuştur. 2021 yılı mayıs ayı tüketici fiyatı 5,75 TL/kg olup bir önceki yılın aynı ayına göre %2,9 azalmıştır.

Türkiye'de Elma Destekleme Politikaları: Türkiye'de bitkisel üretimi artırmak, verim ve kaliteyi yükseltmek, sürdürülebilirliği sağlamak ve çevreye duyarlı alternatif tarım tekniklerinin geliştirilmesine yönelik, çiftçilere destekleme yapılmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ile "Bitkisel Üretim Destekleme Ödemesi" yapılmaktadır. 2020 yılında mazot desteği 15 TL/da ve gübre desteği olarak 8 TL/da destekleme ödemesi yapılmaktadır. Yurtiçi sertifikalı fidan/fide ve standart fidan kullanım destekleri kapsamında standart fidanlarda 100 TL/da, sertifikalı fidanlarda 280 TL/da destekleme yapılmaktadır. Organik tarım desteğinde elma yetiştiren 1. Kategori kapsamında bireysel sertifikaya sahip olan üreticiye 100 TL/da, grup sertifikasına sahip üreticilere ise 50 TL/da verilmektedir. İyi tarım uygulamaları yapan elma üreticilerine 2. Kategori kapsamında bireysel sertifikaya sahip olanlara 40 TL/da, grup sertifikasına sahip üreticilere ise 20 TL/da destek verilmektedir. Sertifikalı fidan üretim desteği kapsamında aşılı fidan üretimine 0,50 TL/adet ve aşısız fidan üretimine ise 0,25 TL/adet destekleme yapılmaktadır.

Verilen Destek (TL/kg)

Yıllar	Toprak Analizi	Gübre	Mazot	Toplam
2016	-	0,019		0,019
2017	0,001	0,007	0,016	0,024
2018	0,002	0,008	0,021	0,031
2019	0,002	0,008	0,031	0,041
2020	0,002	0,020	0,038	0,060

Kaynak: TOB verilerinden TEPGE hesaplamaları. 2020 yılı hesaplamaları 5 elma türünün ortalaması alınarak hesaplanmıştır.

	2016	2017	2018	2019	2020
Elma Fiyatı (TL/kg)	1,01	1,18	1,33	1,72	2,17
Elma Fiyatı + Destek (TL/kg)	1,03	1,20	1,36	1,76	2,23
Gübre Fiyatı (TL/kg) (A. Sülfat %21)	0,53	0,71	1,03	1,22	1,28
Mazot Fiyatı (TL/lt)	3,85	4,69	5,78	6,43	6,07
1 kg elma ile alınabilecek girdi miktarı (kg)					
Elma/Gübre	1,91	1,67	1,30	1,41	1,69
Elma + destek/Gübre	1,94	1,71	1,32	1,44	1,74
Elma/Mazot	0,26	0,25	0,23	0,27	0,36
Elma + destek/Mazot	0,27	0,26	0,24	0,27	0,37

Kaynak: TOB ve TÜİK verilerinden TEPGE hesaplamaları

Elma Girdi Pariteleri

2020 yılında elma üretici fiyatlarında bir önceki yıla göre %26,2 oranında artış meydana gelmiştir. Elma fiyatlarındaki bu artışla birlikte gübre fiyatında %5,2 artış, mazot fiyatında ise %5,6 oranında azalma meydana gelmiştir. 2020 yılında elma girdi paritelerinde bir önceki yıla oranla elma/gübre paritesinde %20 ve elma/mazot paritesinde de yaklaşık %33,7 oranında bir artış gerçekleşmiştir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Meyve endüstrisi, halkın beslenmesi, meyve işleyen sanayilere hammadde temin etmesi, istihdam sağlaması, katma değerinin göreceli olarak daha yüksek olması ve dış ticarete konu olması bakımından güçlü bir sektördür. Bu sektörde elma %10 ile muzdan sonra ikinci büyük paya sahiptir.

2020/21 sezonunda dünya sıralamasında Türkiye elma üretiminde 4. sırada, ihracatta ise 8. sırada yer almaktadır. Üretim katma değere dönüştürülmesi noktasında ihracata yönelik üretim stratejilerinin geliştirilmesi sektörün sürdürülebilirliğine önemli katkılar sağlayacağı düşünülmektedir.

Türkiye, elma gibi önemli bir yumuşak çekirdekli meyve türünde dünya üretiminde ilk sıralarda yer almasına rağmen verim, kalite ve pazarlama altyapısındaki yetersizliklerden dolayı uluslararası pazarda rekabet edememektedir. Uluslararası pazarda rekabet gücünün artırılabilmesi için verim, kalite ve teknoloji odaklı üretime önem verilmelidir.

Kişi başına elma tüketimi 2019/20 sezonunda 29,5 kg seviyesine ulaşmıştır. Bir önceki sezona göre %9,2 oranında artış gerçekleşmiştir. Türkiye'nin elma üretiminde yeterli bir ülke olduğu ve bu yeterlilik düzeyinin yıllar itibarıyla

değişiklik gösterse de %100'ün altına düşmediği görülmektedir.

COVID-19 salgını, elma bahçelerini üretimden ticaret zincirlerine, izleme ve araştırmaya kadar birçok yönden zorladı. Her halükarda, elma sektörü pandeminin başlangıcından itibaren çeşitli şekillerde etkilenmişse, hasat mevsimi diğer meyvelerden (örneğin ahududu, çilek, kayısı vb.) daha az etkilenmiştir. Salgının üretim modlarını değiştirmek, meyve bahçeleri de dahil olmak üzere farklı mahsul sistemlerine daha sürdürülebilir uygulamaları entegre etmek ve gıda üretimi ve dağıtımının geleceği için yenilik yapmak için bir fırsat olabilir.

Türkiye'nin elma yeterlilik derecesi ise 2019/21 sezonunda bir önceki sezona göre %9,8 oranında azalarak %128,5 seviyesine düşmüştür. TÜİK Bitkisel Üretim 1. Tahmine göre 2021 yılında bir önceki yıla göre %0,9 azalarak 4 milyon 260 bin ton elma üretimi olacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye'nin elma dış ticaretinde ihracatın ithalattan yüksek olduğu görülmektedir. Dolayısıyla sektörü ileriye taşıyacak adımlar, ekonomi için ayrı bir önem taşımaktadır. Türkiye sahip olduğu üretim kabiliyeti ve bulunduğu coğrafi konumu itibarıyla büyük pazar konumundaki ülkelere yakın olması bu ülkelere yönelik elma ihracatında önemli bir avantaj elde edilmesine olanak sağlamaktadır.

TARIMSAL EKONOMİ VE POLİTİKA GELİŞTİRME ENSTİTÜSÜ (TEPGE)

Enstitümüz tarım, gıda, çevre ve kırsal kalkınma konularında ekonomik araştırmalar yaparak ve/veya yaptırarak başta T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı olmak üzere, kamu ve özel sektörde karar alıcı birimleri bilgilendirmeyi, böylece araştırma sonuçlarına dayalı politikalarla/kararlarla ülke tarımının gelişimine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bilgi çağının gereklerini yerine getirebilen, konusunda üzerine düşen görevleri yapmaya yetkin ve güçlü bir kurumsal yapıya ulaşmayı hedeflemektedir.

<https://arastirma.tarim.gov.tr/tepge>

Bilgi için: Zehra YEGÜL, zehra.yegul@tarimorman.gov.tr, +90 312 2875833